

Odkaz z budapeštianskej konferencie o plnej inklúzii s posunkovým jazykom

Mgr. Peter Birka - PaedDr. Bc. Roman Vojtechovský
Bratislava, 9. 12. 2017

Úvod

- vedecký organizátor: Svetová federácia nepočujúcich (SFN, anglická skratka WFD) - <https://wfdeaf.org/>
- lokálny organizátor: Maďarská asociácia nepočujúcich a nedoslýchavých (maďarská skratka SINOSZ)

Aktivity SFN

- dve veľké aktivity SFN pre nepočujúcich:
 - svetový kongres (angl. World Congress)
 - každé 4 roky
 - najbližší kongres - 23. - 27. 7. 2019 v Paríži -
www.wfdcongress2019.org
 - **medzinárodná konferencia** (angl. International Conference)

Medzinárodné konferencie SFN

- I. medzinárodná konferencia - Helsinki (Fínsko), 2005
 - téma: Naše práva - naša budúcnosť
- II. medzinárodná konferencia - Sydney (Austrália), 2013
 - téma: Rovnosť dospelých nepočujúcich
- **III. medzinárodná konferencia - Budapešť (Maďarsko), 8. - 10. 11. 2017**
 - téma: Plná inklúzia s posunkovým jazykom!
- IV. medzinárodná konferencia - miesto: ?, 2021

Vymedzenie pojmov - inklúzia a integrácia

- cieľom **inklúzie** je vybudovať komunity starajúce sa o všetkých, otvorené pre všetkých a vytvoriť také prostredie, v ktorom má každá osoba so zdravotným postihnutím svoju hodnotu a môže sa učiť, pracovať, športovať, esteticky prežívať, žiť a pod. v neohrozenom a otvorenom prostredí bez diskriminácie a predsudkov
- cieľom **integrácie** je o prispôsobenie sa osoby so zdravotným postihnutím podmienkam v bežnej škole, práci, športe, kultúre, živote a pod. (integrácia - začlenenie)

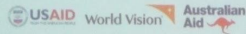
Konferencia v Budapešti

...1

- viac ako 700 účastníkov z 83 krajín
 - zo Slovenska - 6 účastníkov (Eva Š., Angela H., Peter B., Stanislav M., Jaroslav C., Roman V.)
- služby: tlmočnícka služba a prepisovateľská služba
 - tlmočenie - z/do medzinárodného posunkovania
 - nepočujúci tlmočníci, počujúci tlmočníci
 - tzv. zrkadloví tlmočníci, pasívni tlmočníci
 - tlmočenie národného jazyka - z/do maďarského PJ
 - prepis - v angličtine a maďarčine

ALL CHILDREN READING: A GRAND CHALLENGE FOR DEVELOPMENT

www.AllChildrenReading.org | #SignOnForLiteracy
@ReadingGCD | @AllChildrenReading

a series of competitions that
leverages science and
technology
to source, test and disseminate
scalable solutions
to improve literacy skills of
early-grade learners
in developing countries.

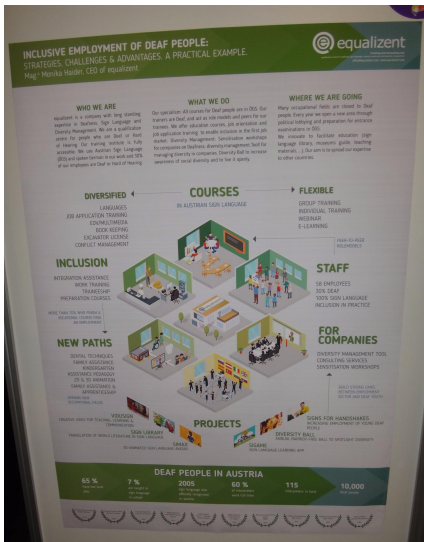
Szövetsége szervezte
zt a konferenciát. Ez az
ndulás, egy kétnapos
onferencia eleje.

ceremony. Tomorrow
morning we have a
ning ceremony. We
re a

Konferencia v Budapešti

...2

- 2 prednáškové sály (menšia a väčšia)
- 46 prednášok, 28 posterov
- 1 panelová diskusia na tému: Naše práva, naše hlasy

Konferencia v Budapešti

...3

- **podtémy konferencie:**
 - bilingválne vzdelávanie - jasnejšia budúcnosť pre nepočujúce deti
 - posunkový jazyk v rodine
 - nepočujúci zamestnanci na trhu práce
 - prístupnosť komunikácie - moderné technologické zariadenia

Úvod konferencie

- úvodné predstavenie - vizuálne umenie - rôzne motívy z piesku
- prezident SFN Colin Allen tvrdil, že 40 z 193 štátov má uzákonené právne predpisy (zákony) o posunkovom jazyku

Hlavná prednáška konferencie

Pokrok v oblasti práv PJ pre nepočujúcich na Novom Zélande ...1

- **Victoria Manning z Nového Zélandu** (Deaf Aotearoa)
- novozélandský PJ (NZSL) bol uzákonený v roku 2006
- zákon o NZSL bol do značnej miery symbolický, štát oficiálne uznal používanie jazyka, ale nevytváral žiadne nové významné práva pre nepočujúcich
- zo strany nepočujúcich vládla nespokojnosť
- v roku 2013 Komisia ľudských práv vydala správu, aby vláda poskytla viac finančných prostriedkov

Pokrok v oblasti práv PJ pre nepočujúcich na Novom Zélande

...2

- založenie organizácie - podpora:
 - osvojovanie si NZSL pre rodiny nepočujúcich detí
 - vytvorenie Rady NZSL - poradenstvo v oblasti podpory a udržiavania NZSL
- finančné prostriedky od vlády vo výške 1,25 milióna novozélandských dolárov (cca 727 040 €) ročne
- web: <http://deaf.org.nz/>

Pokrok v oblasti práv PJ pre nepočujúcich na Novom Zélande ...3

NZSL
New Zealand Sign Language
Board

First meeting – June 2015.

10 members, 6 Deaf, 2 Māori, 1 Deaf Aotearoa (DPO rep)

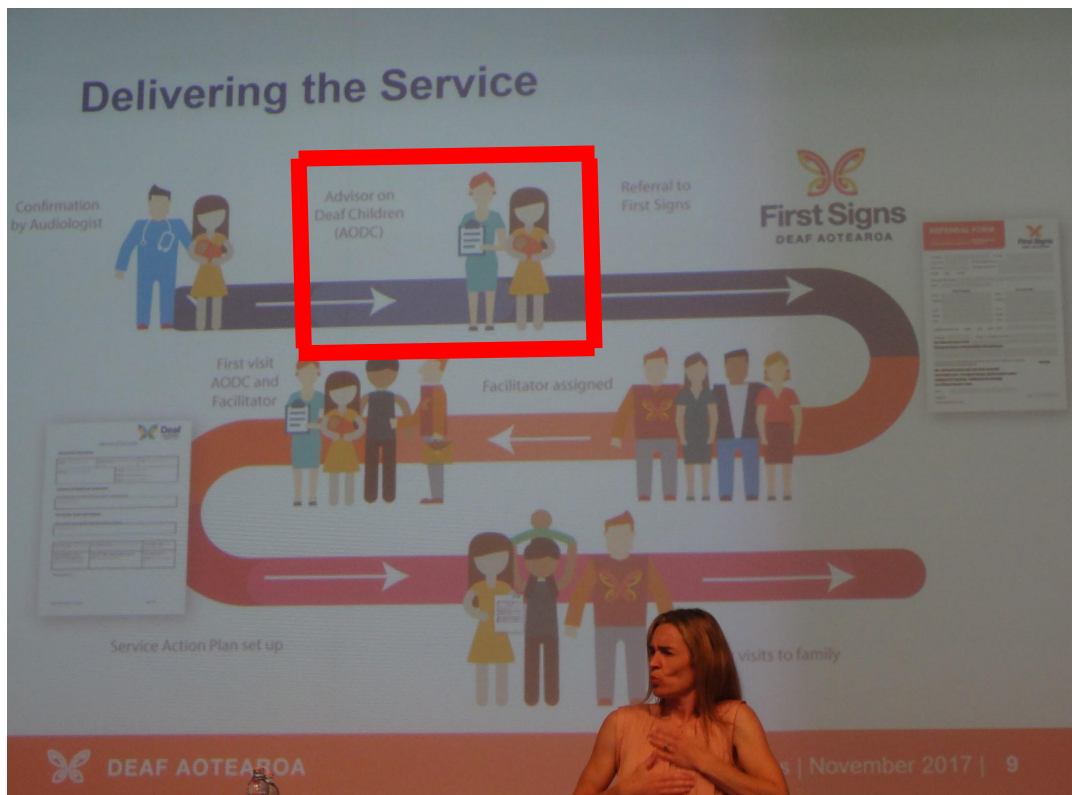
Role & Function – to provide advice, monitoring, strategy and coordination of NZSL, and to advise on allocation of the NZSL Fund \$1.25 million per year

Prvé posunky - zavedenie rodín k novo-zélandskému PJ a kultúry nepoč. ...1

- **Lara Draper z Nového Zélandu** (Deaf Aotearoa)
- Deaf Aotearoa (web: <http://deaf.org.nz/>)
 - organizácia pre komunitu nepočujúcich - spolupráca s vládou a sekciou vzdelávania
 - má 72 zamestnancov pôsobiacich v 14 kanceláriách na území Nového Zélandu
 - poskytuje širokú škálu služieb pre komunitu nepoč.
 - 1 služba tzv. Prvé posunky - určená pre rodiny nepoč. detí vo veku 0 - 5 rokov (web: www.firstsigns.co.nz)

Prvé posunky - zavedenie rodín k novo-zélandskému PJ a kultúry nepoč. ...2

- advisor on Deaf children = poradca nepočujúcich detí

Zavedenie flámskeho PJ do rodiny s nepočujúcimi deťmi/batoľatami

- **Kathleen Vercruysse z belgického Flámska**
- matka 3 nepočujúcich detí - tieto deti patria do 9. generácie nepočujúcich zo strany otca týchto detí
- podporná nepočujúca lektorka, mobilná pedagogička
- kurz vizuálnej komunikácie pre rodiny nepočujúcich detí (vrátane poskytovania prvkov kultúry nepočujúcich)
 - kurz detských posunkov v domácnosti
- web: www.mijnkindisdoof.be

Doofgewoon.nl: internetová stránka plná informácií o hluchote a PJ pre rodiny nepočujúcich detí

- **Merel Van Zuilen a Onno Crasborn z Holandska**
- internetová stránka poskytuje užitočné informácie pre rodičov nepočujúcich detí napr. o kultúre nepočujúcich, viacjazyčnosti, PJ a pod.
- bohaté ukážky videozáznamov s titulkami
- web: <http://doofgewoon.nl/>

Prístup k zamestnaniu prostredníctvom tlmočenia PJ: (Najlepšie) praxe v Európe

- **Maya de Wit z Holandska**
- vydala publikáciu “Sign Language Interpreting in Europe”
- odmena tlmočníkov na hodinu v jednotlivých krajinách Európy
- web: www.mayadewit.nl

Slovník PJ vytvorený centrom GESTU

- **Lydia Fenkart a Karin Moser z Rakúska**
- GESTU - servisné stredisko pre nepočujúcich študentov na Technickej univerzite vo Viedni
- odborná posunková zásoba rakúskeho PJ: architektúra, biológia, ekonómia, história, informatika, lekárstvo, lingvistika, literatúra, matematika, molekulárna biológia, psychológia, sociálna práca, sociológia, šport, umenie
- elektronický slovník:

<http://fachgebaerden.tuwien.ac.at/gebaerden.html>

Posilnenie sociálnych médií pre nepočujúcich

- **Joel Barish z Texasu, USA**
- za posledných 15 rokov navštívil 86 krajín
- videozáznamy príbehov o nepočujúcich osobnostiach, kultivovanej kuchyni každého národa, dobrodružstvách v navštevovaných krajinách
- web: <https://joelbarish.com/>

TeckenPOP - prevratný vzhľad interpretácie PJ na videozázname

- **Mindy Drapsa zo Švédska**
- nástroj TeckenPOP umožňuje, aby sa tlmočník objavil priamo na videozázname jedným kliknutím (podobne ako skryté titulky na videozázname)
- okienko tlmočníka sa môže voľne pohybovať na videozázname posunutím
- okienko sa môže zväčšovať alebo zmenšovať
- farba pozadia a priehľadnosť sa na okienku môže nastavovať
- web: <http://teckenpop.com>

Moskva pre nepočujúcich

...1

- **Vladimír Bazoev z ruskej Moskvy**
- Moskva, hlavné mesto Ruska
 - počet obyvateľov: 12,3 milióna obyvateľov
 - počet nepočujúcich: 8 500 zaregistrovaných
nepočujúcich v moskovskej organizácii nepočujúcich
 - počet klubov nepočujúcich: 77 klubov

Moskva pre nepočujúcich

...2

- Moskovská organizácia nepočujúcich spolupracuje s magistrátom mesta Moskva a podieľa sa na realizácii rôznych programov a projektov, ktoré zvyšujú kvalitu života obyvateľov s poruchou sluchu
 - odbor práce a sociálnej pomoci
 - odbor školstva
 - odbor zdravotníctva
 - odbor cestovného ruchu a športu
 - odbor dopravy

- realizované projekty:
 - financované tlmočnicke a prekladateľské služby pre veľké udalosti
 - moskovské televízne programy so skrytými titulkami
 - zakúpené textové telefóny napr. fax, smartfóny a iné
 - dispečerská služba videotelefónu pre nepočujúcich
 - vytvorenie klubov nepočujúcich v centrách sociálnej služby
 - prvá pomoc prostredníctvom SMS
 - tiesňové telefónne číslo - 112

Otázky?

Ďakujeme za pozornosť :)